

**A GVI 2018. júliusi negyedéves
konjunktúrafelvételének eredményei**

Budapest, 2018. augusztus

Az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet olyan nonprofit kutatóműhely, amely elsősorban alkalmazott közgazdasági kutatásokat folytat. Célja, hogy elméletileg és empirikusan megalapozott ismereteket és elemzéseket nyújtson a magyar gazdaság és a magyar vállalkozások helyzetét és kilátásait befolyásoló gazdasági és társadalmi folyamatokról.

MKIK GVI

Institute for Economic and Enterprise Research
Hungarian Chamber of Commerce and Industry

MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet
Budapest

A kézirat lezárva: 2018. augusztus 23.

Cím: MKIK GVI
1054 Budapest, Szabadság tér 7.
Tel: 235-05-84
e-mail: gvi@gvi.hu
Internet: <http://www.gvi.hu>

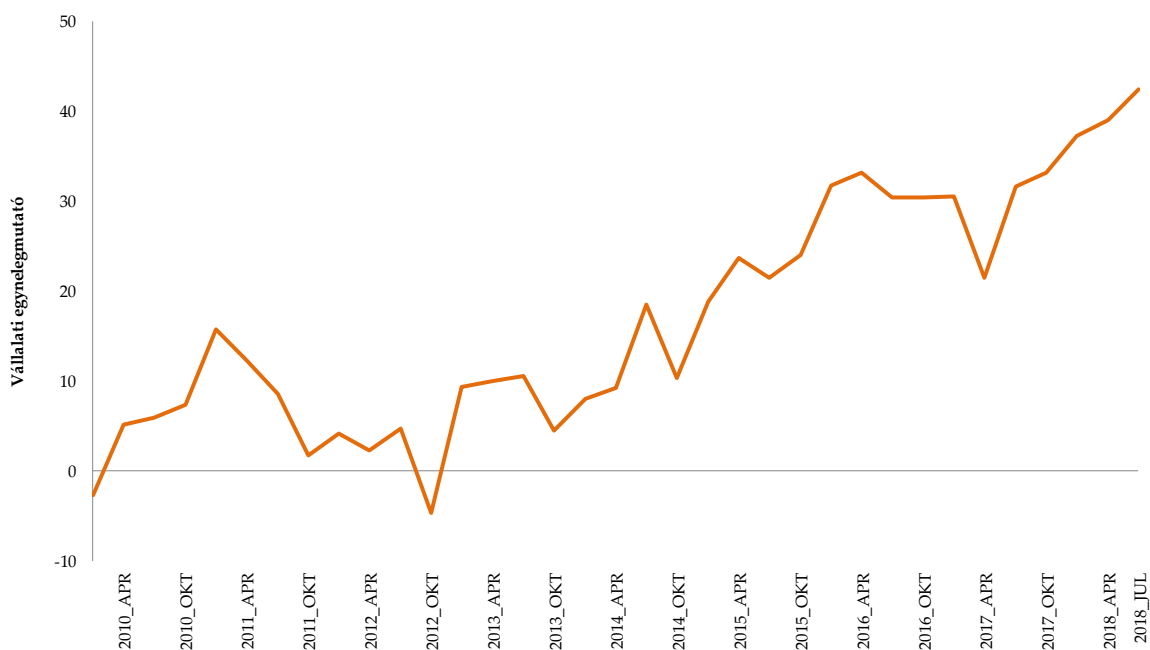
1. Konjunktúra és Bizonytalansági mutató

Az MKIK GVI negyedéves vállalati konjunktúra-felmérésében 400 cégvezető véleményét kérdezzük a cégük üzleti helyzetéről és kilátásairól. A teljes mintára vonatkozóan – amely 300 kis- és középvállalkozást (20–249 fő között) és 100 nagyvállalkozást (250 fő felett) tartalmaz – a Negyedéves Konjunktúramutatót és a Negyedéves Bizonytalansági Mutatót közöljük. A megkérdezett kis- és középvállalkozások esetében pedig a KKV Körkép Konjunktúramutatót és a KKV Körkép Bizonytalansági Mutatót számítjuk ki.¹

A 2018. júliusi adatfelvétel eredményei szerint Magyarországon az üzleti bizalom szintje kis mértékben meghaladja az előző negyedévi értéket: a Negyedéves Konjunktúramutató az áprilisi 39 ponttól 42 pontra emelkedett. Ez a negyedéves konjunktúramutató kezdete, 2010 óta az eddigi legmagasabb érték (lásd 1.1. ábra).

Ha azonban csak a kis- és középvállalkozások körében vizsgáljuk az üzleti bizalom szintjét, akkor megállapítható, hogy a 2017. júliusa óta tartó emelkedő tendencia megszakadt: a KKV Körkép Konjunktúramutató az áprilisi 38 ponttól 34 pontra csökkent (lásd 1.2. ábra).

1.1. A Negyedéves Konjunktúramutató alakulása, 2010. 01–2018. 07.

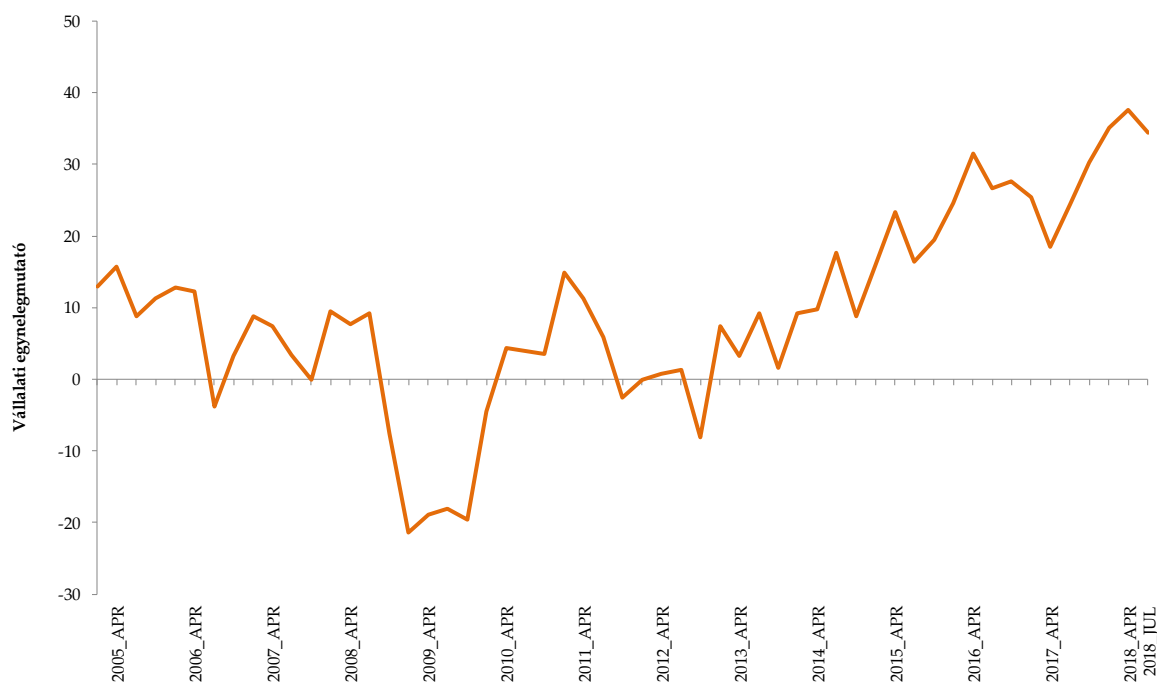

Forrás: GVI 2018

Megjegyzés: Az ábrán látható érték százaskálára vetített aggregált egyenlegmutató (számításának módszerét a Függelék tartalmazza). Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelést adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató –100 és +100 közötti értékeket vehet fel. –100-at akkor, ha minden cég negatívan és +100-at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

¹ A KKV Körkép Konjunktúramutató és a Negyedéves Konjunktúramutató, illetve a KKV Körkép Bizonytalansági Mutató és a Negyedéves Bizonytalansági Mutató eltérő képlet alapján kerül kiszámításra (a számítások menetét a Függelékben közöljük).

1.2. A KKV Körkép Konjunktúramutató alakulása, 2005. 01–2018. 07.

	2017 okt.	2018 jan.	2018 ápr.	2018 júl.
Negyedéves Konjunktúramutató	33	37	39	42
KKV Körkép Konjunktúramutató	30	35	38	34

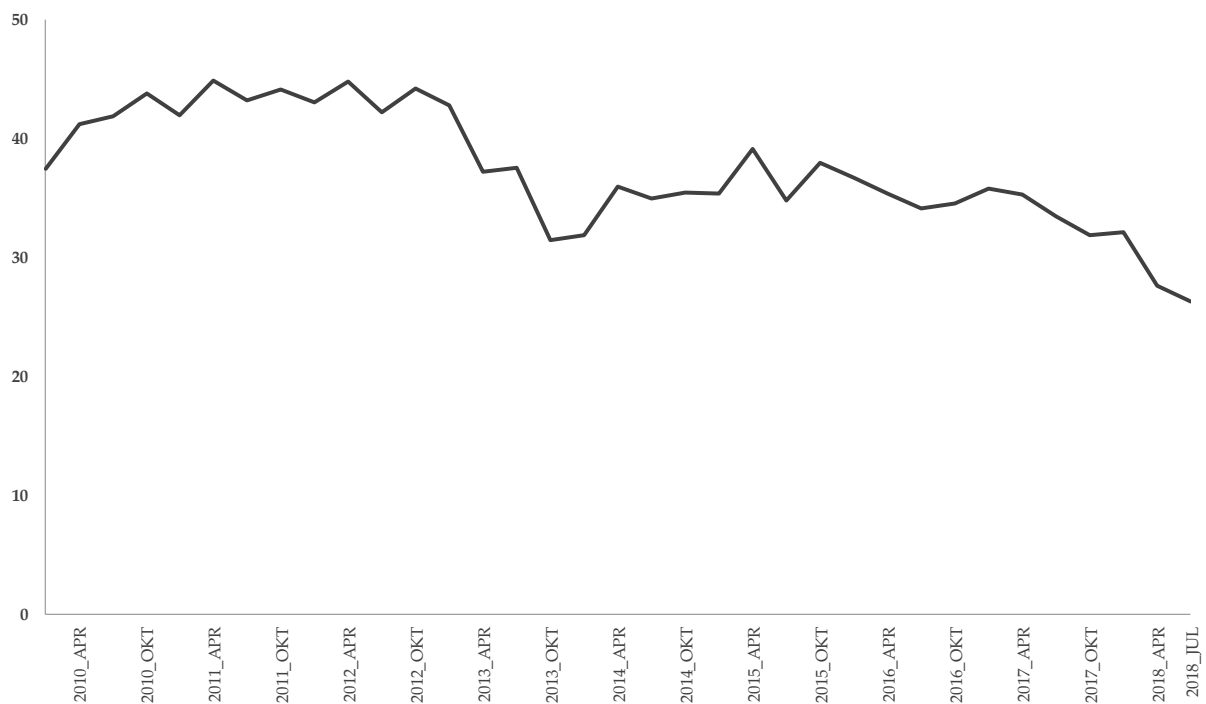
Forrás: GVI 2018

Megjegyzés: Az ábrán látható érték százaskálára vetített aggregált egyenlegmutató (számításának módszerét a Függelék tartalmazza). Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelést adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató –100 és +100 közötti értékeket vehet fel. –100-at akkor, ha minden cég negatívan és +100-at akkor, ha minden cég pozitívan itéli meg a helyzetét.

A Negyedéves Bizonytalansági Mutató értéke 26 pontos szinten áll, amely 2 ponttal alacsonyabb az előző negyedévben mérthez képest. Ez arra utal, hogy a hazai vállalkozások helyzetértékelése kis mértékben egyöntetűbbé vált az áprilisi felméréshez képest (lásd 1.3. ábra).

A KKV Körkép Bizonytalansági Mutató értéke 4 ponttal csökkent a 2018. áprilisi adathoz képest, jelenleg 30 ponton áll, ami azt jelenti, hogy a kis- és középvállalkozások véleménye is egységesebbé vált (lásd 1.4. ábra).

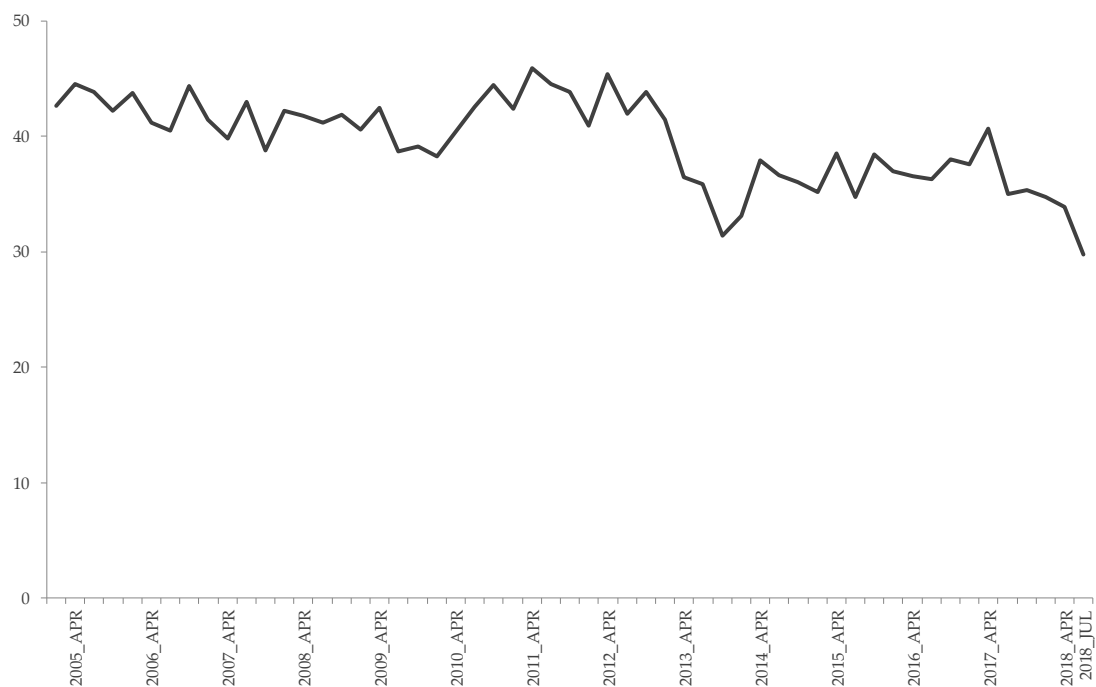
1.3. A Negyedéves Bizonytalansági Mutató alakulása, 2010. 01–2018. 07.

Forrás: GVI 2018

Megjegyzés: Az ábrán látható érték a Negyedéves Konjunktúramutató szórása (számításának módszerét a Függelék tartalmazza).

1.4. A KKV Körkép Bizonytalansági Mutató alakulása, 2005. 01–2018. 07.

	2017 okt.	2018 jan.	2018 ápr.	2018 júl.
Negyedéves Bizonytalansági Mutató	32	32	28	26
KKV Körkép Bizonytalansági Mutató	35	35	34	30

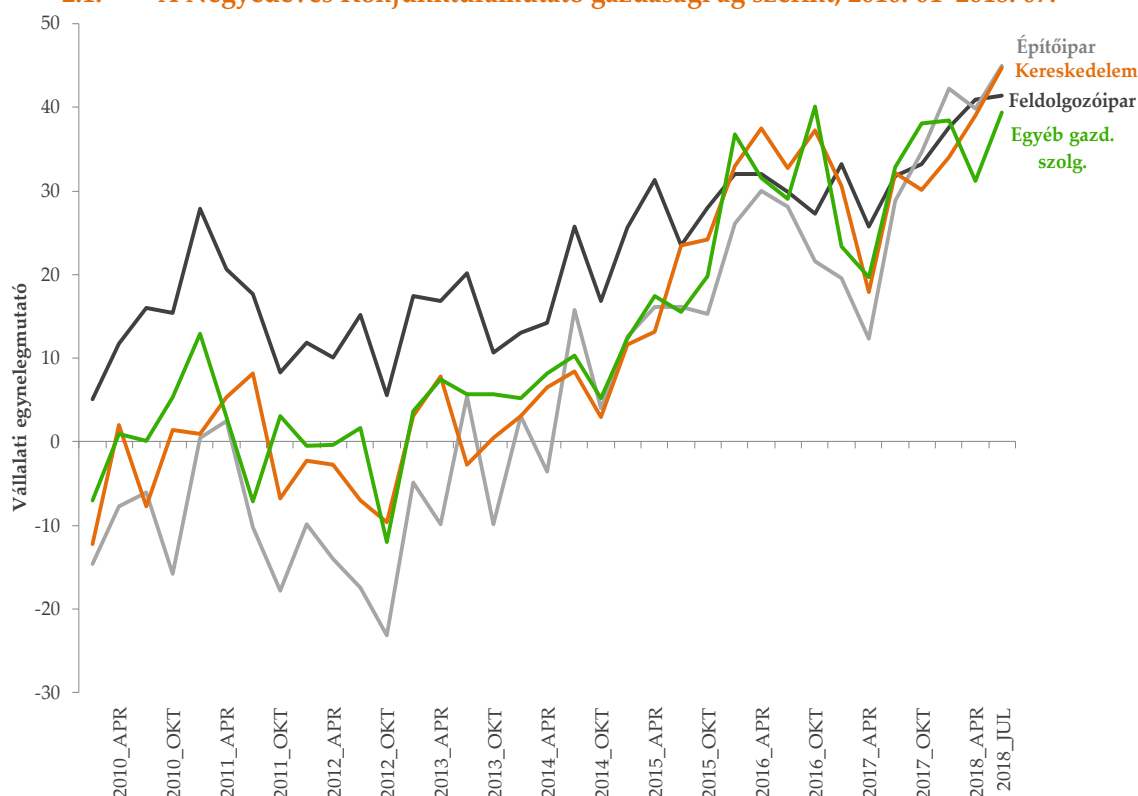
Forrás: GVI 2018

Megjegyzés: Az ábrán látható érték a KKV Körkép Konjunktúramutató szórása (számításának módszerét a Függelék tartalmazza).

2. A Negyedéves Konjunktúramutató vállalati jellemzők szerint

A Negyedéves Konjunktúramutató értéke az építőipari, illetve a kereskedelmi vállalkozások (rendre +45 pont) esetében a legmagasabb, a feldolgozóipari cégek körében +41 ponton áll, míg az egyéb gazdasági szolgáltatásokat nyújtó cégekre vonatkozóan (+39 ponttal) a legalacsonyabb. Az előző negyedévhez képest az egyéb gazdasági szolgáltatást nyújtó cégek esetében 8, a kereskedelmi vállalkozások körében 6, az építőipari cégek esetében pedig 5 pontos növekedés tapasztalható, míg a feldolgozóipari vállalkozások esetében áprilishoz viszonyítva nem történt változás.

2.1. A Negyedéves Konjunktúramutató gazdasági ág szerint, 2010. 01–2018. 07.

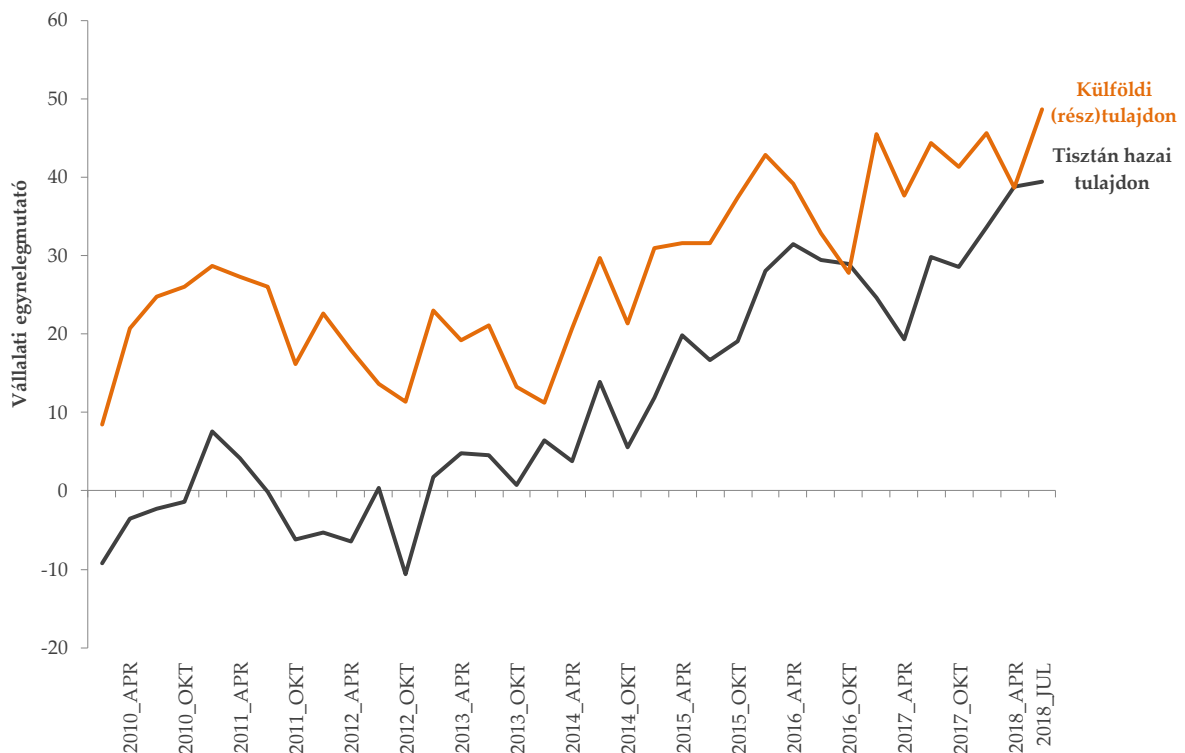

Forrás: GVI 2018

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százaskálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelés adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és +100 közötti értékeket vehet fel. -100-at akkor, ha minden cég negatívan és +100-at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

A cégeket tulajdonszerkezet szerint vizsgálva látható, hogy jelenleg a tisztán hazai tulajdonban lévő vállalatok körében +39, a külföldi (rész)tulajdonú vállalkozások esetében pedig +49 pont a Negyedéves Konjunktúramutató értéke. Miközben a tisztán hazai tulajdonban lévő vállalkozások esetén az előző negyedévhez képest lényegében nem változott a mutató, a külföldi (rész)tulajdonú cégek körében 10 ponttal növekedett.

2.2. A Negyedéves Konjunktúramutató tulajdonszerkezet szerint, 2010. 01–2018. 07.

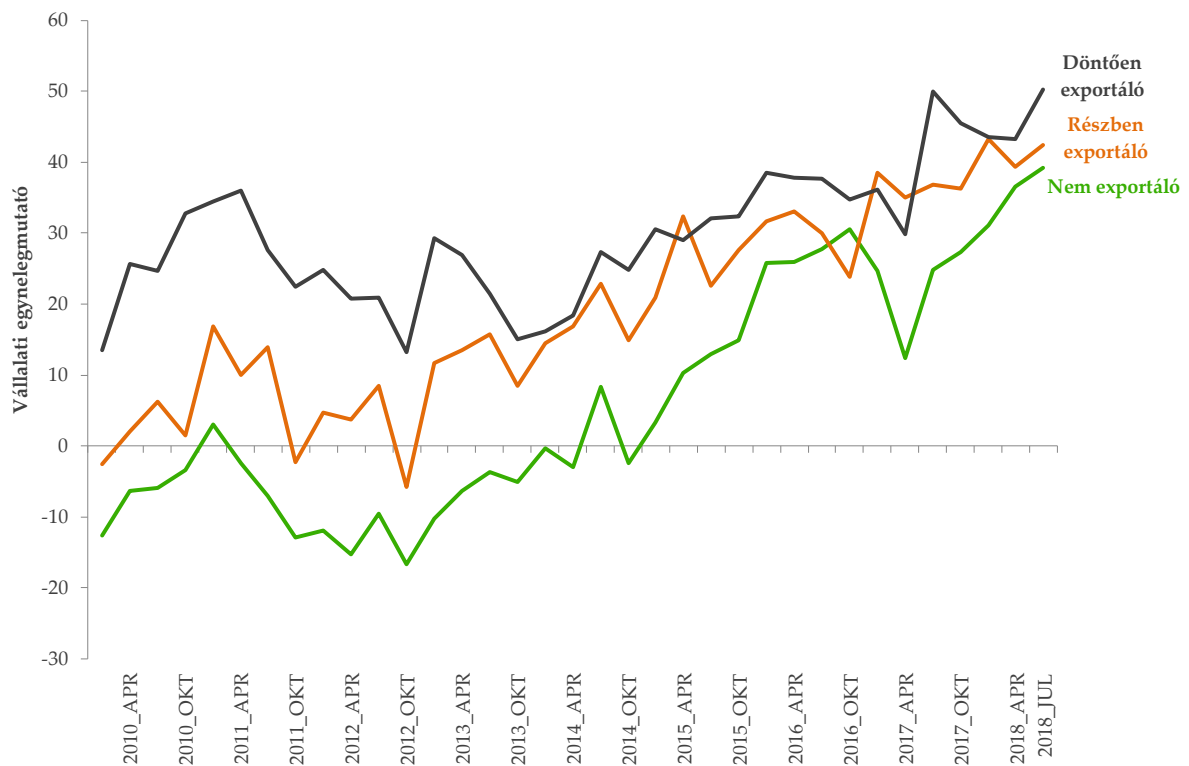
Forrás: GVI 2018

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százaskálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelés adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és +100 közötti értékeket vehet fel. -100-at akkor, ha minden cég negatívan és +100-at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

Exporttevékenység szerint a Negyedéves Konjunktúramutató értéke a döntően exportáló vállalkozások körében a legmagasabb (+50 pont), a részben exportálók esetében +42 ponton áll, míg a nem exportáló cégek körében csupán +39 pont. Az előző negyedévhez képest a nem exportáló vállalatok körében 2, a részben exportáló cégek között 3, a döntően exportáló vállalatok esetében pedig 7 ponttal nőtt a mutató értéke.

2.3. A Negyedéves Konjunktúramutató exporttevékenység szerint, 2010. 01–2018. 07.

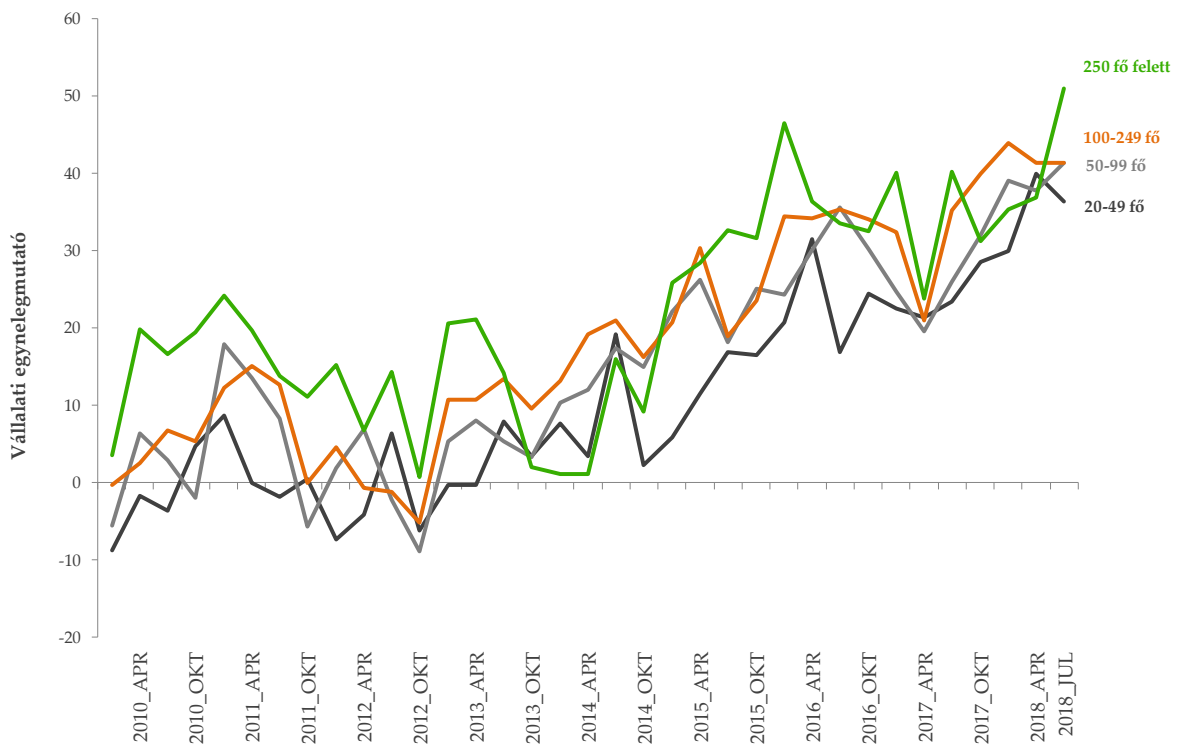

Forrás: GVI 2018

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százaskálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelés adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és +100 közötti értékeket vehet fel. -100-at akkor, ha minden cég negatívan és +100-at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

A cégek méretének növekedésével emelkedik a Negyedéves Konjunktúramutató értéke: a 20–49 fős vállalkozások esetében +36 pont, az 50–99, illetve a 100–249 fős kategóriában +41, a 250 főnél nagyobb cégek esetében pedig +51 ponton áll a mutató. Áprilisi vizsgálatunkhoz képest jelentős változás a legnagyobb, 250 fő fölötti kategóriába tartozó cégek körében tapasztalható, amelyek esetében 14 pontos növekedés következett be.

2.4. A Negyedéves Konjunktúramutató létszámkategória szerint, 2010. 01–2018. 07.

Forrás: GVI 2018

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százaskálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelés adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és +100 közötti értékeket vehet fel. -100-at akkor, ha minden cég negatívan és +100-at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

3. A Negyedéves Konjunktúramutató komponensei

A Negyedéves Konjunktúramutató tíz komponensből áll:

- jelenlegi/várható üzleti helyzet;
- jelenlegi/várható jövedelmezőség;
- beruházási aktivitás várható alakulása;
- jelenlegi rendelésállomány;
- elmúlt negyedéves/várható termelési szint;
- létszám várható változása;
- kapacitáskihasználás várható alakulása

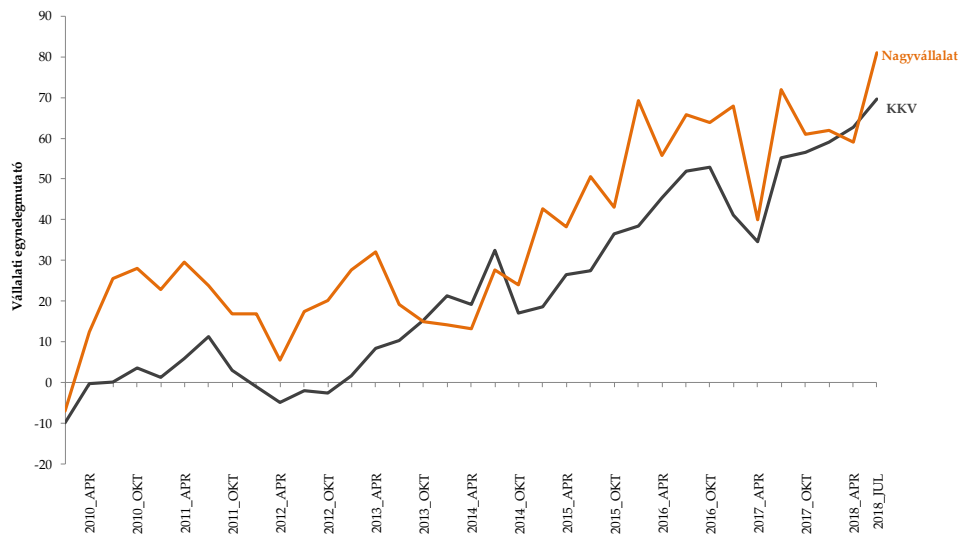
A mutató számításának és a komponensek leírásának részletei a Függelékben található meg.

Az almutatók esetében megállapítható, hogy a vállalkozások vezetői lényegesen optimistábban ítélik meg cégük jelenlegi rendelésállományát, jelenlegi jövedelmezőségét, elmúlt negyedéves termelési szintjét, jelenlegi, valamint várható üzleti helyzetét, miközben a beruházások, valamint a termelési szint alakulásával kapcsolatos kilátások jelentősen negatívabbak a 2018. áprilisi szinthez viszonyítva. Az előző év azonos időszakához képest jelenleg a létszám, valamint a beruházási aktivitás várható alakulása kivételével az összes többi komponens esetében pozitívabbak a cégek várakozásai. A jövőbeni létszám, és a várható beruházási aktivitás almutatója viszont 2017 júliusához viszonyítva egyaránt 2 ponttal csökkent.

A fejezetben a Negyedéves Konjunktúramutató komponenseinek alakulását mutatjuk be a kis- és középvállalkozások, illetve a nagyvállalatok körében.

A júliusi adatok alapján a kis- és középvállalkozások a nagyvállalatokhoz képest rendre negatívabban ítélik meg helyzetüket: az elmúlt negyedéves termelési szint kivételével az összes többi szempontból a 250 főnél több munkavállalót foglalkoztató cégek adtak pozitívabb helyzetértékelést.

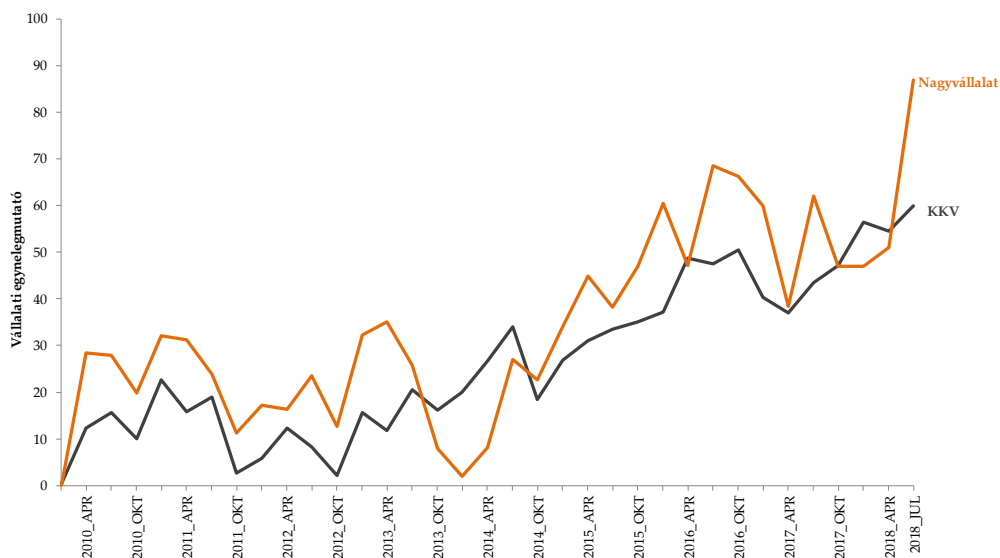
3.1. A Negyedéves Konjunktúramutató komponenseinek alakulása vállalatméret szerint – jelenlegi üzleti helyzet, 2010. 01–2018. 07.

Forrás: GVI 2018

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százaskálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelés adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

3.2. A Negyedéves Konjunktúramutató komponenseinek alakulása vállalatméret szerint – várható üzleti helyzet, 2010. 01–2018. 07.

Forrás: GVI 2018

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százaskálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelés adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

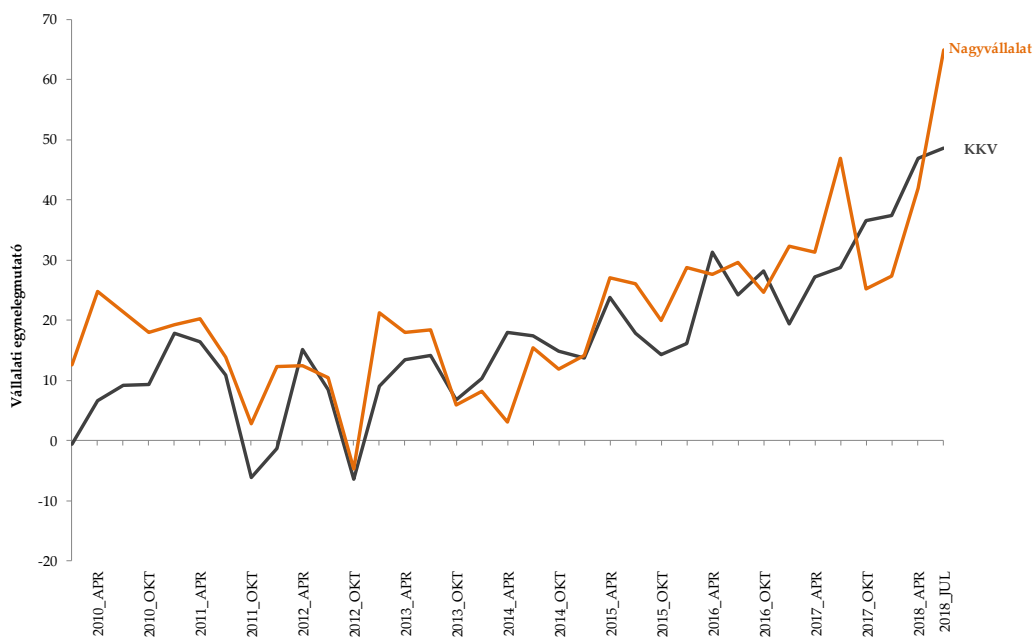
3.3. A Negyedéves Konjunktúramutató komponenseinek alakulása vállalatméret szerint – jelenlegi jövedelmezőség, 2010. 01–2018. 07.

Forrás: GVI 2018

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százas skálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelés adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

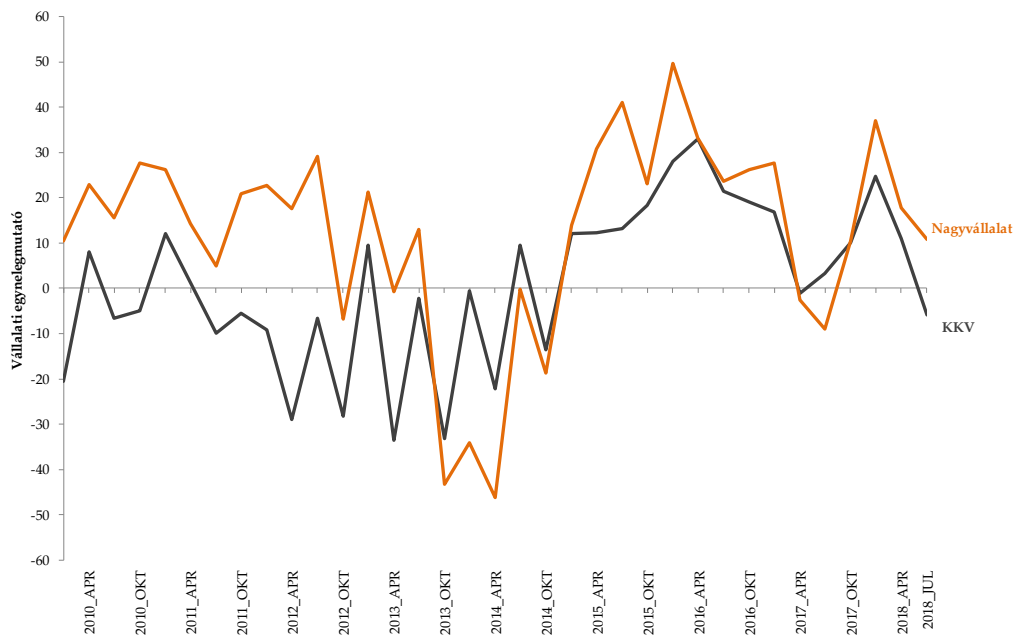
3.4. A Negyedéves Konjunktúramutató komponenseinek alakulása vállalatméret szerint – várható jövedelmezőség, 2010. 01–2018. 07.

Forrás: GVI 2018

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százas skálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelés adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

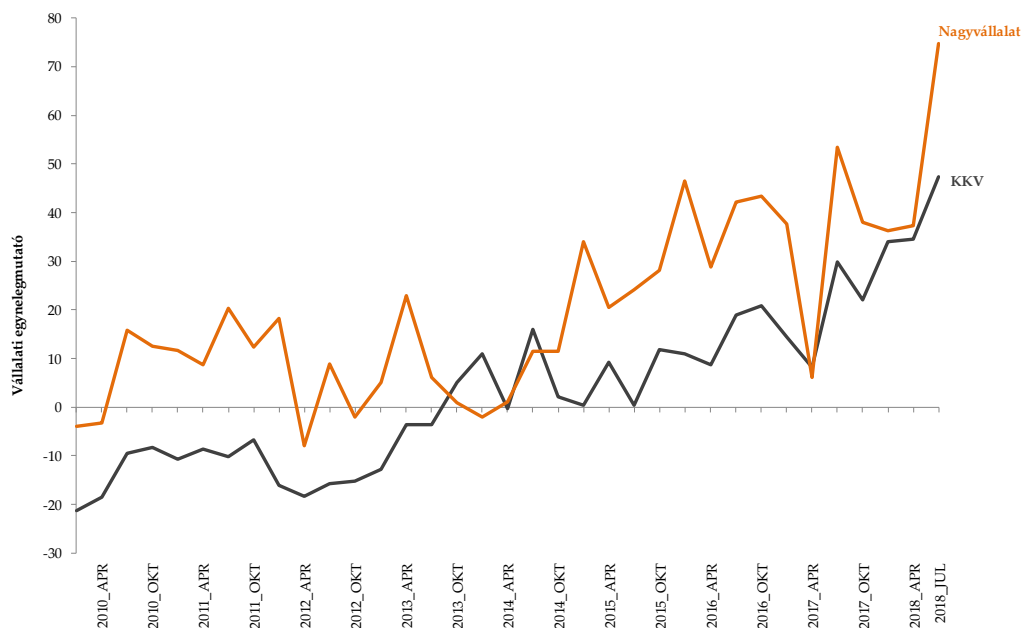
3.5. A Negyedéves Konjunktúramutató komponenseinek alakulása vállalatméret szerint – várható beruházási aktivitás, 2010. 01–2018. 07.

Forrás: GVI 2018

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százaskálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelés adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét. Az ábrához a beruházási várakozások négy értékű változóját (-100 : nincs, -33 : csökken, 33 : azonos lesz, 100 : nő) alkalmaztuk.

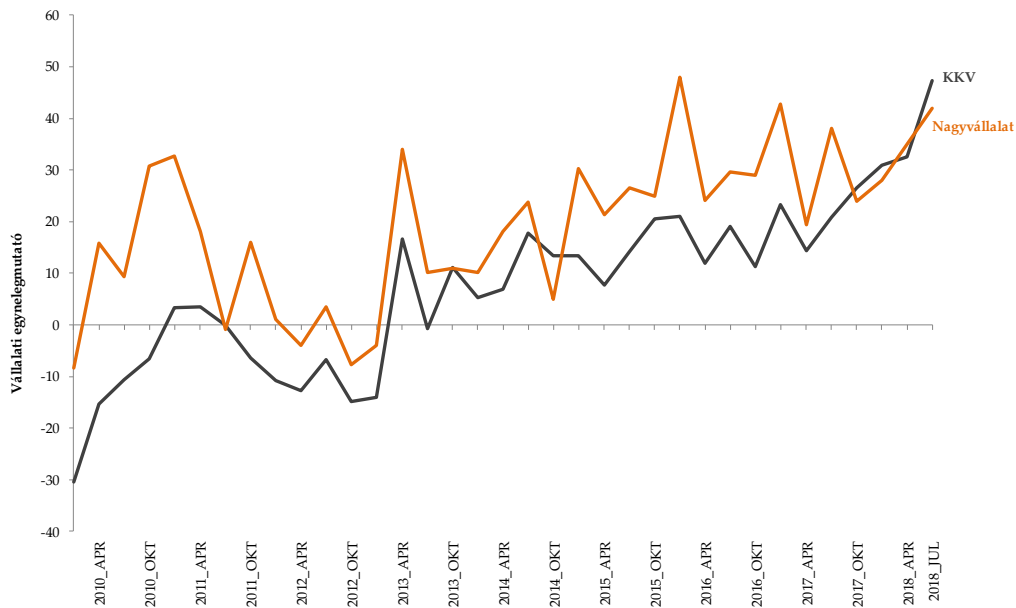
3.6. A Negyedéves Konjunktúramutató komponenseinek alakulása vállalatméret szerint – jelenlegi rendelésállomány, 2010. 01–2018. 07.

Forrás: GVI 2018

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százaskálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelés adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

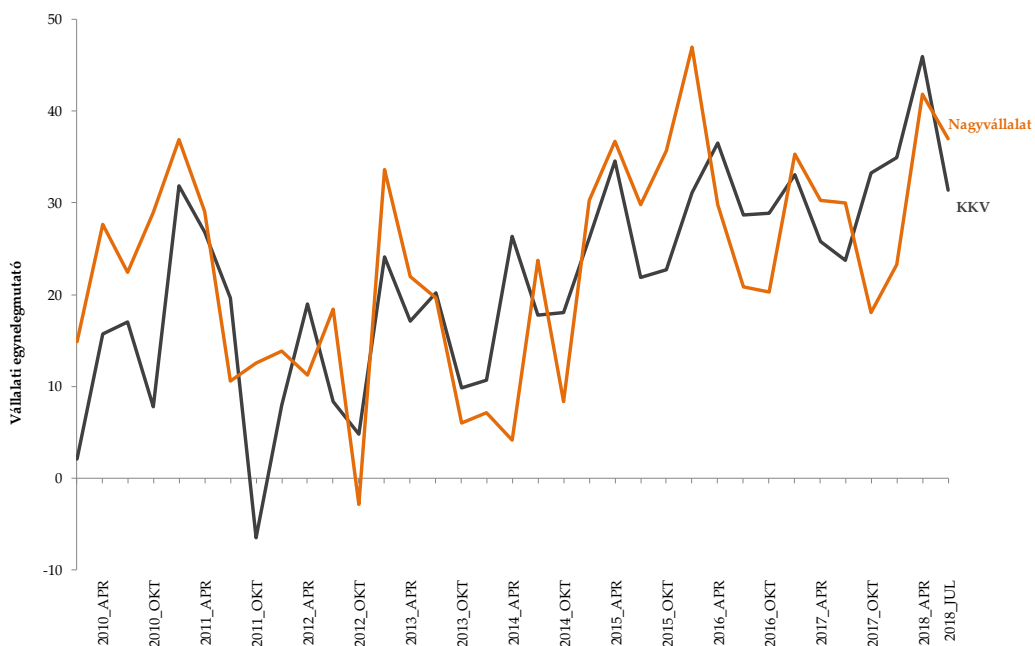
3.7. A Negyedéves Konjunktúramutató komponenseinek alakulása vállalatméret szerint – elmúlt negyedéves termelési szint, 2010. 01–2018. 07.

Forrás: GVI 2018

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százas skálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelés adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

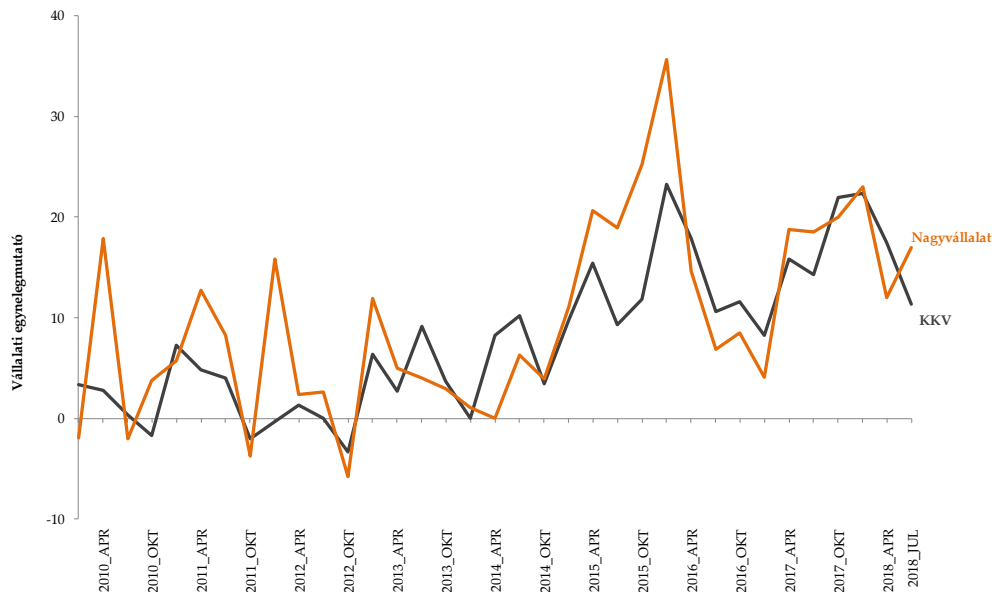
3.8. A Negyedéves Konjunktúramutató komponenseinek alakulása vállalatméret szerint – várható termelési szint, 2010. 01–2018. 07.

Forrás: GVI 2018

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százas skálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelés adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

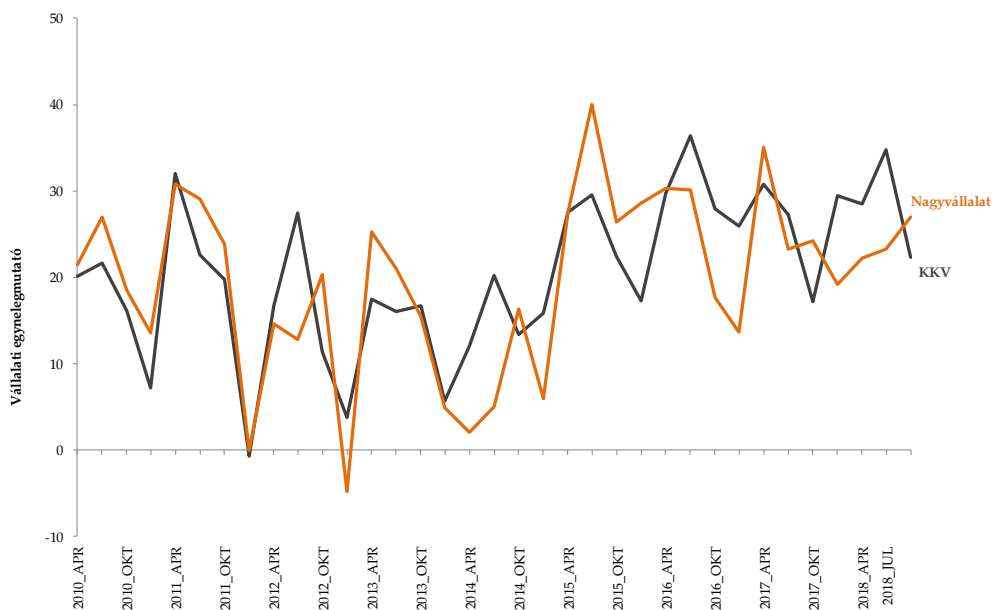
3.9. A Negyedéves Konjunktúramutató komponenseinek alakulása vállalatméret szerint – létszám várható változása, 2010. 01–2018. 07.

Forrás: GVI 2018

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százas skálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelés adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

3.10. A Negyedéves Konjunktúramutató komponenseinek alakulása vállalatméret szerint – kapacitáskihasználás várható alakulása, 2010. 01–2018. 07.

Forrás: GVI 2018

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százas skálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelés adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

Függelék²

A Negyedéves Konjunktúramutató kiszámításának képlete

$KI = (raj\_ + uhj\_ + vjj\_ + tszm\_ + lvv\_ + uhv\_ + vjv\_ + cue\_ + tszv\_ + bvv\_)/10$, ahol:

RAJ_:	rendelésállomány
UHJ_:	jelenlegi üzleti helyzet
VJJ_:	jövedelmezőség jelenleg
TSZM_:	termelési szint az elmúlt negyedévben
LVV_:	létszám várható változása
UHV_:	várható üzleti helyzet
VJV_:	várható jövedelmezőség
CUE_:	kapacitáskihasználás várható alakulása
TSZV_:	termelési szint várható alakulása
BVV_:	beruházási aktivitás várható alakulása

A Bizonytalansági Mutató kiszámításának képlete

BM = a Konjunktúramutató szórása

Az értékek jelentése

A mutatók értékét felmérő kérdésekre a vállalatok „Jó/Javul/Nő/Javulni fog/Nőni fog” válaszai 100 pontot, „Kielégítő/Nem változik/Azonos lesz/Változatlan” válaszai 0 pontot, „Rossz/Romlik/Romlani fog/Csökkenni fog/Csökken” válaszai pedig -100 pontot érnek.

A várható beruházási aktivitás négy értékű változójának értékei a következők. -100: nincs, -33: csökken, 33: azonos lesz, 100: nő.

---

²A minta alapmegoszlásai és jellemzői, valamint az ábrákon bemutatott mutatók részletes adatsorai a [kutatás honlapján](#) elérhetők.

A KKV Körkép Konjunktúra Mutató kiszámításának képlete

$KM = 0,18 \cdot raj\_ + 0,04 \cdot (uhj\_ + vjj\_ + tszm\_ + lvv\_ + uhv\_) + 0,18 \cdot vjv\_ + 0,10 \cdot cue\_ + 0,18 \cdot tszv\_ + 0,17 \cdot bvv\_$
ahol:

RAJ_:	rendelésállomány
UHJ_:	jelenlegi üzleti helyzet
VJJ_:	jövedelmezőség jelenleg
TSZM_:	termelési szint az elmúlt negyedévben
LVV_:	létszám várható változása
UHV_:	várható üzleti helyzet
VJV_:	várható jövedelmezőség
CUE_:	kapacitáskihasználás várható alakulása
TSZV_:	termelési szint várható alakulása
BVV_:	beruházási aktivitás várható alakulása

A KKV Körkép KI kiszámításának képlete 2014 januárjában megváltozott, így az index a GDP növekedési ütemeit jobban követi.

A KKV Körkép Bizonytalansági Mutató kiszámításának képlete

BM = a KKV Körkép Konjunktúra Mutató szórása

Az értékek jelentése

A mutatók értékét felmérő kérdésekre a vállalatok „Jó/Javul/Nő/Javulni fog/Nőni fog” válaszai 100 pontot, „Kielégítő/Nem változik/Azonos lesz/Változatlan” válaszai 0 pontot, „Rossz/Romlik/Romlani fog/Csökkeni fog/Csökken” válaszai pedig -100 pontot érnek.

A várható beruházási aktivitás négy értékű változójának értékei a következők. -100: nincs, -33: csökken, 33: azonos lesz, 100: nő.